la humanitat

EDITORIAL LLIBERTAT S. A.

Redacció i Administració
RONDA UNIVERSITAT, 25
Telèfon 22122

Imprenta:
TALLERS, NUM. 48
Telèfon 14446

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Barcelona, un mes	2'50 ptes.
Fora, un trimestre	7'50 »
Amèrica Llatina i Portugal un trimestre	9 — »
Altres països un trimestre	18 — »

Dades eloqüents

El famós negoci de l'arròs i del moresc

Un diari de Madrid tracta de com ha estat liquidat el famós negoci de l'arròs i del moresc.

«Vegi's la «Gaceta» de fa pocs dies — diu — i es veurà com s'atorga un altre monopoli per a importar moresc al mateix Banc, al qual, a fi de comptes, s'ha beneficiat, com anem a veure, amb aquell negoci. Sense intervenció bancària, és a dir, sense fer els pagaments el Banc, sense risc, sense altra intervenció que la d'haver recollit els fruits d'aquell enrenou, el Banc Exterior d'Espanya ha percebut una comissió o benefici de ¡UN MILIO TRESCENTES VUITANTA-QUATRE MIL CINC-CENTES PESSETES! I l'Estat ha deixat de percebre, és a dir, el Tresor ha sofert una minva en les seves utilitats de ¡DOS MILIONS SIS-CENTES SETANTA-QUATRE MIL CINC-CENTES PESSETES!»

Seguidament publica les dades que copiem, les quals palesen, amb eloqüència, la magnitud del negoci:

	Pessetes
Proposició de «La Continental» i socis, acceptada. Utilitat del Banc.	1.602.000
Proposicions que havien d'ésser acceptades, segons opuscle del Banc Exterior	
Num. 3 de Deschamps, 18.780 tones de moresc, a ptes. 15.60/16.55 cif.	
Núm. 5 de Sesostris, 24.550 tones de moresc, a ptes. 15.80/16.30 cif.	
Núm. 9 de Balsera, 5.850 tones de moresc, a ptes. 16.85 cif.	
Núm. 10 de Balsera, 6.250 tones de moresc, a ptes. 16.90 cif.	
Total, 55.430 tones, a ptes. 16.30, preu promedi aproximat.	

	Pessetes
Cost	16'30
Envàs, despeses, etc.	2'90
Drets Duana	11'90
Cost total.	31'90
Preu de venda	41'80
Idem de cost.	31'10
Guany en cada 100 kgs.	10'70
RESUM	
Guany en 55.430 tones, a pessetes 107.	5.931.000
Altra oferta de 19.570 tones, a ptes. 90	1.761.000
Total.	7.692.000
Menys: Bonificació per a l'exportació de 40.000 tones d'arròs, a ptes. 12 de prima promedi, segons la proposició n.º 7.	1.602.000
Utilitat total neta.	2.892.000
Resultat comparatiu	
Utilitat que s'hauria obtingut acceptant les mencionades proposicions.	2.892.000
Utilitat obtinguda en la proposició acceptada de «La Continental»	1.602.000
Pèrdua per al Tresor.	1.290.000
Comissió cobrada pel Banc Exterior	
8 °/. sobre ptes. 31.350.000 import de 75.000 tones de moresc al preu de venda de ptes. 418 per tona.	940.500
8 °/. sobre ptes. 10.000.000, import de 40.000 tones d'arròs a ptes. 250 per tona.	300.000
3 °/. sobre ptes. 4.800.000, import de les primes d'exportació sobre 40.000 tones, a ptes. 120.	144.000
Guany total.	1.384.500
FINAL	
Guany que hauria pogut obtenir el Tresor d'haver fet el Govern el concurs sense la intervenció del Banc Exterior.	1.384.500
Guany que deixà d'obtenir el Banc, i per tant el Tresor, per haver acceptat ofertes menys favorables	1.290.000
Utilitat que ha deixat de percebre el Tresor.	2.674.500

LA GUERRA

—Ja ha començat la guerra contra les mosques.

—Sí, però les mosques diuen si són mestresses de la situació i si tenen tota l'opinió pública al seu costat.

(De «La Publicitat».)

—Este habano no tira.

—Me extraña que no tire, señor; con lo revolucionarios que andan por allí...

(De «Las Noticias».)

·EL TREBALL·

L'OFENSIVA PATRONAL CONTRA ELS LAUDES DEL DETALL I ALIMENTACIO

L'article 23 del Laude del Comerç a l'Engròs

Mentre els nostres companys del ram d'Assegurances aproven el Reglament de llur Caixa compensadora de subsidis familiars, no s'ha constituït encara la ponència mixta oficial de què parla l'article 23 de l'expressat Laude

En el nostre número anterior parlàvem de l'ofensiva patronal contra els Laudes de Detall i Alimentació. Els nostres comentaris sobre aquesta ofensiva tenien un caire ben moderat.

Dins d'aquesta mateixa moderació —els motius de la qual estan en la consciència de tots els nostres lectors— voldríem avui poder ampliar un xic els nostres comentaris. L'assumpte s'ho val, ja que tothom ha de comprendre que no és per a nosaltres indiferent que s'hagi o no s'hagi deixat en suspens, millor dit, s'hagi o no s'hagi anullat, una de les clàusules principals dels referits Laudes: la clàusula en virtut de la qual aquells companys nostres que havien arribat a l'edat de 25 anys i havien abastat el grau màxim de l'escalat de sous mínims (400 pessetes mensuals per als homes i 325 pessetes per a les dones), tenien dret, si continuaven treballant a la mateixa casa, a cobrar, a partir del primer de gener d'enguany, deu pessetes cada mes d'augment anual, fins arribar a guanyar —en virtut d'augments anuals successius de deu pessetes cada mes— 500 pessetes mensuals els homes i 400 pessetes les dones.

¿Es que la llei del 2 de gener d'enguany revoca les disposicions dictades pel Govern de la Generalitat? Evidentment, no. Doncs llavors els Laudes del 31 de desembre del 1933 no poden, al nostre entendre, ésser objecte de cap recurs car les lleis no permeten recursos contra un Laude.

I tanmateix el sots-secretari del ministeri de Treball, Sanitat i Previsió, segons lletra cursada al delegat del ministeri a Catalunya, i que vàrem reproduir en el nostre número anterior, informa que existeixen al ministeri, «pendientes de resolución recursos contra Laudos diciembre 1933, comercio detall i comercio alimentación».

I bé; quan han estat presentats aquests recursos? O millor dit, quan han estat admesos al ministeri? Ens permetem formular aquestes preguntes perquè ens consta positivament que l'antecessor del senyor Anguera de Sojo al Ministeri a requeriments de la patronal de Barcelona va manar obrir una informació per a veure si hi havia hagut algun vici de nullitat en la tramitació i promulgació dels esmentats Laudes. I el senyor Cristòfor Massó, delegat especial del ministeri de Treball a Catalunya, que era qui instruïa aquest expedient informatiu, va dir ben clarament que no existia cap recurs i que els Laudes no podien anullar-se.

Si el senyor ministre de Treball opina que anullant ara les clàusules de referència dels dos Laudes serveix l'interès general i evita així una nova puja de preus, s'equivoca de mig a mig. L'augment de preus, o sigui la pèrdua gradual del poder adquisitiu de la moneda és una llei constant i inevitable. Es gairebé diríem, una realització (realització cega i imperfecta, però realització, tanmateix) del socialisme, i si no es vol dir socialisme digui's esperit de justícia social. Pretendre, rebaixant els salaris, augmentar el poder adquisitiu del diner, és una pretensió tan absurda com voler que els rius corrin del mar cap a la muntanya.

Tal com dèiem en el nostre número anterior no és escatimant deu pessetes cada mes a alguns dependents i algunes dependentes dels rams de Detall i de l'Alimentació com s'augmenta la capacitat de consum de les classes treballadores. La disposició de referència no és altra cosa que el germen d'un nou conflicte.

I ja que parlem dels Laudes de Detall i Alimentació, voldríem, abans d'acabar aquestes ratlles, poder cridar l'atenció del senyor ministre de Treball sobre unes altres clàusules d'aquests mateixos Laudes, les quals són una còpia exacta de l'article 23 del Laude sobre el comerç a l'engròs dictat pel senyor Martí Barrera el dia 16 de novembre del 1933.

Aquest article 23 i els articles analegs dels Laudes de Detall i Alimentació diuen, senzillament, que dins el termini de tres mesos (s'entén a comptar de la publicació dels Laudes), una ponència integrada en paritat per vocals patrons i vocals dependents del Jurat Mixt, formularà i presentarà al Ple del Jurat respectiu, un projecte d'organisme de subsidis familiars a favor dels dependents mercantils subjectes a la seva jurisdicció.

El dia 16 de novembre de l'any passat va fer un any que es va dictar el Laude del Comerç a l'engròs i això no obstant, a hores d'ara, que nosaltres sapiguem, «encara no s'ha constituït la ponència mixta que disposa l'article 23 del Laude». Ni s'han constituït tampoc les ponències previstes en els capítols sisè i vuitè dels Laudes de Detall i Alimentació, respectivament.

Què hi diu a això el senyor ministre del Treball? Què hi diu el delegat del ministeri a Catalunya? Què hi diuen els partidaris de bona fe de la doctrina social de l'Església catòlica? Naturalment que, tal com dèiem en el nostre editorial del mes de juliol últim, la culpa principal d'aquest estat de coses cal atribuir-la a la deixadesa o al desinterès dels nostres representants als Jurats Mixtos. I cal atribuir-la també als presidents respectius. Tanmateix el senyor ministre del Treball, que ara amb tanta activitat s'ha apressat a deixar en suspens unes clàusules dels Laudes de Detall i Alimentació, ¿no podria disposar que es complissin les clàusules dels tres Laudes (Comerç a l'Engròs, Detall i Alimentació) que fan referència a la creació de les tres Caixes de compensació per al pagament de subsidis familiars? ¿Es que per tal d'aconseguir el compliment d'aquestes clàusules és un obstacle el decret del ministeri del Treball del 13 de desembre últim en virtut del qual queden en suspens els Plens de tots els Jurats Mixtos de tot el territori de la República? Nosaltres creiem que no, car en el cas que ens ocupa els Plens dels Jurats Mixtos del Comerç a l'Engròs, Detall i Alimentació, s'haurien de reunir no pas per a formular unes noves bases de treball, sinó per a donar compliment a unes clàusules d'uns Laudes dictats molt abans del 13 de desembre de l'any passat.

Si els senyors presidents dels Jurats Mixtos, si els seus vocals obrers no són de la nostra opinió, nosaltres els pregaríem de fer una gestió ben senzilla: consultar el cas al senyor ministre del Treball. Si el senyor Anguera de Sojo, jurista eminent, respon que ni per a aquests casos poden reunir-se els Plens, nosaltres ens limitarem a prendre'n bona nota i ens quedarem tan satisfets. Però si sense consultar el cas a la superioritat els presidents dels Jurats Mixtos i els seus vocals obrers continuen sabotejant la creació de les Caixes, aleshores ens permetrem opinar que els presidents falten a la seva imparcialitat i els segons falten al seu deure.

I aquesta negligència dels nostres representants als Jurats Mixtos seria tant més censurable quan —ens consta positivament— els nostres companys del ram d'Assegurances, les bases de treball dels quals varen ésser aprovades el dia 5 de març del 1934, o sigui posteriorment als Laudes del Comerç a l'Engròs, Detall i Alimentació, no solament han aconseguit constituir la ponència paritària de què es parla en el capítol IV d'aquelles bases —dos vocals patrons i dos vocals dependents— sinó que aquesta ponència ha aprovat ja el projecte de Reglament en virtut del qual els subsidis que percebran, amb càrrec a la Caixa de Compensació, els empleats del ram d'Assegurances que siguin pares de família, oscillaran des de vint pessetes mensuals per als que tinguin un sol fill fins a cent setanta pessetes cada mes per als pares de quatre fills.

Es cert que el Ple de la Secció del Jurat Mixt corresponent —Banca, Assegurances i Oficines no Comercials— no ha aprovat encara aquest Reglament. Tanmateix estem segurs que si el Ple de la Secció es pot reunir, i si no es pogués reunir ja sabríem qui seria el responsable, no trigarem gaires mesos a veure rutllar amb tota normalitat la Caixa de Compensació per al pagament de subsidis familiars als empleats del ram d'Assegurances. Ens plau fer pública aquesta notícia —una flor enmig d'aquest hivern tan cru— i mentre felicitem efusivament per la seva activitat i el seu esforç els nostres companys i amics de l'expressat ram, preguem una vegada més als vocals dependents dels Jurats Mixtos del Comerç a l'Engròs, Detall i Alimentació, que vulguin posar tota la seva voluntat i tota la seva energia —tal com és el seu deure— per tal que no es converteixi en un paquet de fum una de les conquistes més positives aconseguides pels dependents de comerç de Barcelona a conseqüència del memorable moviment col·lectiu del mes de novembre del 1933.

(De «Lluita».)

Biblioteca per als obrers en atur forçós

Aportacions de Manuel Valldeperes i Salvador Perarnau

El periodista Manuel Valldeperes ens ha tramès els següents volums: «Històries de la carn i de la sang», d'A. Esclasans; «Escritores y Pueblo», de Francisco Pina; «Les flors de l'ànima», de Joan Povill i Adserà; «Renadius», de Frederic Gironella; «Gotes de rosada», de Maria Emília Furnó; «L'hora que mor», d'A. Brunet i Magrané; «L'estel Il·luminós», de B. Gispert Sandoval i «La lucha contra los trastornos del espíritu», de Tomàs Busquets.

Del poeta Salvador Perarnau: «X Jocs florals de l'Ateneu Arenyenc, 1884-1934»; «Seny i Atzar», de Dalmau Janer; «Els sots ferèstecs», de Raimon Casellas, i «Almanac de la poesia 1922».

Gràcies per les valuoses aportacions dels nostres amics Valldeperes i Perarnau.

Donatius a la nostra Redacció, Ronda Universitat, 25.

EN PRO DELS OBRERS PARATS

UNA RECAPTA ORIGINAL

A Suïssa, els Ajuntaments porten a terme una recapta orginal.

S'han posat d'acord, els Ajuntaments, i han lliurat a una Comissió de parats grans camions per tal de recórrer els districtes de les grans ciutats i els pobles i viles de tot Suïssa per tal de recollir queviures, robes, sabates i objectes de la llar destinats als obrers sense feina.

Aquesta creuada, la premsa suïssa l'anomena «le kilo du chômeur».

Els camions estaran proveïts de potents sirenes que sonaran a l'entrada del poble, vila o districte a fi que els veïns s'assabentin de l'arribada del vehicle benefactor.

Els camions seran conduïts per xofers sense feina retribuïs pels Ajuntaments; cada camió serà ocupat per una Comissió de parats que recollirà els donatius dels habitants de Suïssa. El repartiment de tot el que serà recollit es farà un dia a assenyalar a la «central del kilo» de la rue Ami-Lullin, a Ginebra, on hi ha una gran pancarta que indica a què està destinat l'edifici, la qual cosa crida enormement l'atenció dels ginebrins.

Cal fer constar les llargues cues que es formen a la porta del número 4 de la rue Ami-Lullin, a fi de contribuir a aquest simpàtic acte de solidaritat, no de caritat —car així ho fan constar els simpàtics ginebrins— a favor dels obrers en atur forçós.

Tots els diaris de Suïssa criden l'atenció dels seus lectors per tal que contribueixin amb els seus donatius a favor dels parats, en espera de trobar-los ocupació, car els fillets dels parats que tenen gana, no esperen, ni poden esperar, que el pare trobi feina.

El procediment és simpàtic. Els suïssos no volen que els seus conciutadans sense feina pateixin gana i fred.

Es fa constar l'enorme quantitat d'estufes, llenya, carbó, flassades, ma talassos, sabates i roba que ofereixen les cases comercials i dels quilos de queviures que els particulars i les botigues de queviures porten a la casa central de Ginebra.

Els camions són acollits, als pobles, amb mostres de veritable simpatia i tot seguit són emplenats de queviures, objectes. També recullen considerables quantitats de diners.

Ens fem eco d'aquest procediment de solidaritat emprat a Suïssa, amb l'esperança—per què no dir-ho?—que sigui emprat a Catalunya; que l'exemple dels bons suïssos sigui imitat a la nostra terra, on per dissort els parats cada dia són més nombrosos i també, cada dia augmenten llurs necessitats.

No cal dir que ens plauria enormement veure realitzada a Catalunya aquesta excel·lent obra de solidaritat vers els nostres obrers en atur forçós.

UNA VAGA ORIGINAL

3.500 vaguistes, empleats als ascensors de Nova York, que en manifestació van pels carrers de la gran ciutat explicant els motius d'haver-se declarat en vaga

D'interès per als treballadors

Reconstrucció de les fitxes policíaques

Reprodim del nostre col·lega «La Vanguardia»:

«Reconstrucción de fichas. — En la Jefatura Superior de Policía se està procediendo a la reconstrucción de las fichas de los individuos detenidos con anterioridad a la proclamación de la República.

La mayoría de estas fichas desaparecieron de los archivos oficiales y se ha solicitado de la Dirección General de Seguridad el envío de copias de aquéllas.»

NOTICIARI

—El Sindicat Regional de Llum i Força de Catalunya, celebrarà avui, a dos quarts de set, una assemblea al local social (Sala Moreno), carrer Portaferrissa, 7 i 9.

Com que es tracta d'una Assemblea de gran importància, és pregada l'assistència de tots els companys.

—La Junta del Mont de Pietat «El Progreso», d'oficials Perruquers i Barbers, convoca tots els seus associats a la reunió general ordinària que tindrà lloc demà, dijous, al seu local social, carrer Quintana, 3, pral.

—Es convoca, per a demà, dijous, a dos quarts de quatre de la tarda al local de Fraternitat Republicana de la Casa del Poble del carrer d'Aragó, 182, tots els obrers empleats en la construcció de les voravies dels edificis municipals per tal de tractar d'un assumpte que els interessa.

Sabem que són molts els comerciants que constaten a diari com els compradors, en afavorir llurs establiments, fan referència a l'anunci que d'aquests han llegit a LA HUMANITAT.

Agraïm als nostres lectors aquesta actitud, que recomanem que sigui imitada.

NOTES POLITIQUES

Conferència del Sr. Carrasco i Formiguera. — Per a demà, dijous, a dos quarts de vuit del vespre, està anunciada una conferència de l'exdiputat a Corts senyor Manuel Carrasco i Formiguera.

El tema a desenrotllar és: «L'esdevenidor del Catalanisme».

La conferència serà donada a l'estatge de la Unió Democràcia de Catalunya (Rivadeneira, 4 principal - Plaça de Catalunya).

Secció Femenina d'U. D. de C. — La Secció Femenina central d'Unió Democràtica de Catalunya organitza una sèria de lliçons elementals per a treballadores per tal que les que estan mancades dels primers elements de cultura puguin millorar llur actual condició. Per a més detalls i inscripcions, cal adreçar-se a la secretaria de l'entitat (Rivadeneira, 4).

Nova Junta. — Al Centre Republicà Federal de Molins de Rei, i en reunió general ordinària fou nomenada la nova Junta següent: Ramon Comes, Josep Maimó, Jaume Subirats, Enric Ros, Jaume Gibert, Joan Arola i Florenci Obiols.

·LA PREMSA·

Les aliances

L'escriptor Josep Díaz Fernàndez publica un article a El Diluvio *amb aquest tema. Ens plau extreure'n els següents fragments:*

«Un periódico de los clasificados en el sector de izquierda acaba de publicar un artículo contra las coaliciones electorales. No sólo me parece un alarde de inoportunidad, sino un error político de gran magnitud. Si prosperara semejante doctrina, las izquierdas habrían cometido la segunda gran equivocación histórica desde que se ha proclamado la República. La primera, todos sabemos cual fué; las discrepancias escisionistas en los partidos republicanos, que costaron la vida a las Constituyentes. El sino de la política republicana, hoy, como el año 73, parece ser el de sus luchas internas. Conviene fijarse, sin embargo, que entonces, como ahora, estas divisiones se estimulaban desde fuera, por los conversos del republicanismo, que en el fondo seguían siendo monárquicos.

Las coaliciones, en efecto, pueden ser nocivas cuando tratan de amalgamar idearios diferentes o sumar fuerzas heterogéneas. Pero vienen impuestas por las circunstancias en ciertos momentos críticos. Me parece que para las izquierdas el instante actual no puede serlo más; sin casi representación parlamentaria, alejadas de la vida municipal, acusados algunos de sus jefes, todo obliga a la creación de un frente común que permita cortar el avance indudable de las derechas. «Frente común». La frase me recuerda el bloque del proletariado francés, siendo las circunstancias bien diferentes, con un Gobierno de extrema izquierda en el Poder y sin haber sufrido las consecuencias de una convulsación social. Y, sin embargo, con motivo de ciertas elecciones parciales, el Frente Común hubo de apoyar al candidato socialista por no contribuir al éxito del que se presentaba con carácter conservador.

Parece que algunos republicanos no han pensado que volveremos a estar en período constituyente. En realidad no hemos salido de él, ya que sin votar todas las leyes complementarias de la Constitución algunos partidos mantienen el propósito de revisarla, y este punto figura como urgente en ciertos programas. Con el mismo derecho que esos grupos sostienen la necesidad de una reforma constitucional, las izquierdas que la votaron y coincidieron en ella, mantienen la intangibilidad constitucional sin ceder ni un milímetro de lo que allí está escrito. En eso no puede haber discrepancias de ninguna especie, porque ningún partido de izquierda, que acepte el régimen, rechaza la Constitución. A los partidos obreros, claro está, no les satisface. Aspiran a cambiar el orden establecido y ningún programa republicano, por avanzado que sea, puede desviarlos de su táctica revolucionaria. Pero no creo que les ofrezca las mismas condiciones de lucha una Constitución avanzada y democrática como la que se votó en 1931, que una Constitución como la imaginada por Gil Robles y los agrarios.

No hay, por eso, heterogeneidad posible en las fuerzas de izquierda, tratándose de principios esenciales de orden político y social. Es el caso contrario de una coalición de derechas, como la que defiende «A B C», donde conviven monárquicos y republicanos. Si los agrarios, por ejemplo, aceptan el régimen y van a las elecciones fundidos con los partidarios de don Alfonso de Borbón, es un conglomerado monstruoso, peligroso para la República, porque de ahí pudieran salir, con votos al parecer republicanos, unas Cortes monárquicas, dispuestas a votar la restauración.

Lo que hay que hacer es colocar el problema en sus verdaderos términos y no prestarse al confusionismo, que es muy frecuente en las luchas políticas españolas. La batalla se plantea en todo el mundo entre la democracia y la reacción. A ésta la representan las oligarquías; a aquélla el pueblo que sufre, trabaja y gana poco. No vale inventar incompatibilidades, ni ponerse a discutir exclusiones o colaboraciones. En carta reciente el partido de Izquierda Republicana da a entender que las coaliciones electorales no exigen condicionalidad de orden teórico. Es una posición inteligente. No lo es tanta aquella otra que «para fines superiores» obliga a aceptar en bloque la política del bienio. Somos muchos los hombres de izquierda que habiendo colaborado en ella, reconocemos la parquedad de sus resultados y exigimos también una revisión de esa política. España necesita plasmar una democracia orgánica, en vez de entretenerse en vaguedades de democracia formalista, fracasada ya en todas partes. Ni la reforma agraria, ni las «depuraciones» administrativas, ni la organización de Poderes estuvieron a la altura de las necesidades nacionales.

Pero la cuestión, ahora, no es esa. Se trata de no dejarse arrollar por las derechas y prepararse para las jornadas que han de venir. Apagados los ecos de una revolución, el sufragio, más tarde o más temprano, dirà su última palabra.

La «débacle» de noviembre no debe repetirse.»

La conferència de Marcelli Domingo

La Publicitat *dedica el seu editorial —ja observareu en més d'un punt la coincidència amb el nostre d'ahir— a la conferència de Marcelli Domingo:*

«Diumenge, amb la conferència de Marcelli Domingo, els catalanistes i republicans de significació liberal esquerrana trobaven la primera ocasió de manifestar-se, després de cinc mesos de règim d'excepció. La prova era interessant de fer, i la realitat superà les previsions més optimistes. El local del Gran Price, un dels més espaiosos de Barcelona, fou insuficient per al públic que hi acudí per adherir-se a la manifestació que exterioritzava el primer contacte de les forces catalanistes i esquerristes de Barcelona després del 6 d'octubre. La personalitat i la significació del polític eminent que ocupava la tribuna eren motius suficients per a justificar l'expectació que havia produït l'anunci de la seva conferència; però aquelles set o vuit mil persones que es mobilitzaren, per damunt de l'atracció personal de l'orador i del seu prestigi, se sentien mogudes per un interès superior: l'interès de comprovar si en aquests moments difícils per al catalanisme era lícita l'esperança de veure renéixer l'esperit de comprensió que caracteritzava els homes que del Govern provisional estant defensaren l'Estatut i acolliren les nobles inquietuds de Catalunya.

La prova fou satisfactòria. Marcelli Domingo com a representant destacat de l'organització de «Izquierda Republicana», dintre la qual es van articulant importants sectors republicans que s'havien dispersat després de les eleccions de novembre del 1933, i era fàcil de constatar l'efecte que produïen les seves paraules en el públic. Tot inclina a creure que «Izquierda Republicana» serà la força esquerrista més considerable de fora Catalunya, i aquesta força estarà disposada a reconèixer sense cap amputació tot allò que la República havia reconegut al nostre país. Les ovacions més espontànies, els entusiasmes més autèntics els provocaren les afirmacions d'aquest reconeixement. Es sobre aquesta base, només sobre aquest punt de coincidència, que el catalanisme republicà pot coordinar-se amb els republicans esquerristes de fora de Catalunya. La rehabilitació total de l'Estatut és una premissa indeclinable per a nosaltres; admesa aquesta condició, com diumenge l'admetia i l'assegurava Marcelli Domingo, la intel·ligència dels partits d'esquerra catalans amb les organitzacions republicanes que volen refer l'esperit del 14 d'abril pot significar l'inici d'una etapa d'una eficàcia extraordinària en la vida de la República.»

La llei electoral

La Veu de Catalunya *dedica el seu editorial a la nova llei de gestació tan lenta i difícil. I fins i tot dóna alguns consells per a l'elaboració de la nova llei:*

«No sabem encara en quina forma es concretarà el projecte de llei electoral que el govern pensa presentar a les Corts. Fa ja vuit mesos que en fou presentat un. El govern actual ha decidit presentar-ne un altre. Alguns ministres segueixen parlant de la convocatòria d'eleccions municipals per al mes d'abril. D'altres diuen que les eleccions seran pel mes de maig. Es clar, però, que, trobant-nos a mitjans de març, no és ja possible de celebrar eleccions municipals pel mes d'abril. Si el govern, tanmateix, vol celebrar-ne aviat, pel maig o pel juny, caldrà presentar tot seguit a les Corts el projecte de llei electoral.

¿Com quedarà, en definitiva, redactat aquest projecte? Aviat ho sabrem. Una cosa és clara. Després de moltes discussions, tothom ha acceptat, en una forma o altra, el principi de la representació proporcional. El que cal ara és que la nova llei respongui efectivament al principi que l'inspira, i no hi sigui desfigurat o complicat de manera que en la pràctica es desacreditin alhora el procediment i el sistema.

Aquest problema de l'adequada organització del sufragi és el problema bàsic en una democràcia representativa. D'ell depenen la sinceritat i la llibertat del vot emès pel cos electoral, font de la sobirania. D'ell depèn, doncs, l'autenticitat de la representació, és a dir, la legitimitat del Poder.»

La llei electoral i l'«alijo»

El corresponsal de La Vanguardia *a Madrid publica la següent nota del moment polític:*

«Se creía que en la sesión del Congreso de mañana se iba a tratar ya del acta acusatoria de Acción Popular contra los señores Azaña y Casares Quiroga y el ambiente había empezado a ser denso y apasionado. Muchos políticos y periodistas asomaron esta tarde por el Congreso, a pesar de no ser día de sesión, para ver si en la breve tertulia que suele formarse a última hora de la tarde husmeaban ya algo de lo que había de ser la esperada batalla. Pero el señor Alba, que estuvo en su despacho unos instantes, defraudó la expectación, al anunciar que hasta el jueves, por lo menos, el documento acusatorio no tendrá estado parlamentario.

Se ha publicado hoy el proyecto de reforma de la ley Electoral. En realidad, más que reforma es un añadido para ensayar un nuevo procedimiento en las elecciones municipales. La reforma es tal vez demasiado complicada, y aunque siempre se puede teorizar sobre estas cosas, sólo los hechos, la aplicación del ensayo a la realidad misma, es la que puede determinar lo que hay en él de error o de acierto. Sin embargo, lo indudable es que los principios de representación proporcional que se deseaba llevar a la reforma aparecen en forma tan desfigurada y tímida, que prácticamente resultan inexistentes. En cambio, no ha parecido mal a los que se preocupan y saben de estas cosas el establecimiento de las listas de candidatos y la facultad de agrupar aquéllas que la ley reconoce.»

Ahir no arribà la Premsa de Madrid. Es a dir, suposem que va arribar a una hora o altra, però, tan tard, que ja no ens donà temps de fer-ne l'acostumat extracte.

Per un dia, esperem que els nostres lectors sabran perdonar-nos.

·LA CULTURA·

AHIR A LA UNIVERSITAT

Interessants manifestacions del doctor Mur — La situació del personal nomenat pel Patronat — Les finances de la Universitat — Per l'alliberament d'un estudiant de la Facultat de Dret

Ahir, el Rector accidental de la Universitat, doctor Mur, rebé els periodistes, als quals digué que encara no podia comunicar el dia de l'arribada del nou Comissari d'Ensenyament, si bé creia que seria aquesta mateixa setmana.

— I sobre les disposicions que el Comissari donà des de Madrid, què hi ha? — preguntà un repòrter.

— Aquestes disposicions gairebé totes són de caràcter personal, i no són altra cosa que resolucions a instàncies que es trobaven detingudes a les Oficines del Servei d'Ensenyament de Catalunya; el Comissari disposa que passin a l'estudi de la Facultat respectiva. Potser la més important és la que disposa que l'afer dels Degans que presentaren llur dimissió al senyor Prieto Bances, passi també a les Facultats, per tal que opinin i resolguin sobre el cas.

— ¿I de disposicions de caràcter general? — insistí el mateix informador.

— No en conec cap. Altrament, de caràcter general, hi ha la disposició que ordena que els Claustres, Juntes de Facultat i Junta Universitària, es componguin solament pels professors numeraris.

— ¿Com queda, doncs, la composició de la Junta Universitària?

— Com que aquesta es compon actualment de professors numeraris, auxiliars i estudiants, caldrà anar a la seva reforma, d'acord amb el Decret citat. Les Juntes de Facultat procediran a cobrir les vacants forçoses, de manera que solament quedi composta de professors numeraris.

— I el lloc que deixin vacant els estudiants, ¿serà cobert per altres professors?

— No, no ho crec.

— Respecte a la situació del personal docent, administratiu i subaltern nomenat pel Patronat, ¿ens en podeu dir alguna cosa?

— Per a aquest personal, estava fixada la suma de 870.118'57 pessetes per any. La Generalitat de Catalunya havia consignat per a aquestes despeses la quantitat de 500.000 pessetes, de la qual s'han fet efectives 300.000. Encara, les darreres 50.000 pessetes, les va percebre el senyor Prieto Bances, per tal de fer els pagaments al personals fins al mes de desembre. En relació a les 200.000 pessetes que resten en Caixa, no s'han cobrat, no pas per incúria, sinó perquè no hi havia la personalitat corresponent per a fer-ho. Suposo que el nou Comissari decidirà el més oportú sobre aquesta quantitat. Per cert — afegí el doctor Mur — que m'interessa fer constar que la consignació que la Universitat de Barcelona percep de l'Estat, no és pas de 900.000 pessetes, com es diu públicament, sinó la de 2.283.583 pessetes.

— ¿En quina situació està l'estudiant de Dret, que fou empresonat diumenge?

— Actualment, està en qualitat de detingut governatiu. He fet, però, les gestions oportunes, i crec que serà alliberat ben aviat.

Després el doctor Mur s'acomiadà, amablement, dels periodistes.

NOTICIARI

Patronat Escolar Bori i Fontestà. — Les activitats actuals d'aquest Patronat són les següents:

Escola diürna per a infants.

Curs especial de francès: tots els dilluns i dimecres, de dos quarts de nou a dos quarts de deu de la nit.

Curs especial de català: tots els dimarts i divendres, de dos quarts de nou a dos quarts de deu de la nit.

Escola d'Ensenyaments Elementals: tots els dilluns, dimecres i divendres, de tres quarts de nou a tres quarts de deu de la nit.

Biblioteca Pública amb servei de préstec a domicili. Oberta cada dia, de nou a onze de la nit.

Exposició de Material Escolar. — Constitueixen un bon èxit les aportacions que hom ha rebut últimament d'importants cases.

Entre altres, les Editorials Dalmau Carles Pla, S. A. (de Girona), Lluís Vives, Joventut, Llibreria Catalònia, Subirana, etc., i d'altres no menys importants.

Unió Ciutadana, magisteri particular titular, entitat organitzadora, adverteix a tots els expositors que trametin com més aviat millor el seu material, ja que hom procedeix al repartiment dels stands.

Les oficines provisionals estan instal·lades al carrer de Tallers, número 62, segon; telèfon 35641.

CONFERENCIES

Societat Catalana de Ciències (Filial de l'Institut d'Estudis Catalans) — Seguint el programa del curs actual, el propassat dia 7 el senyor A. Julià Saurí presentà la seva anunciada comunicació sobre el tema: «La fabricació simultània dels àcids sulfúric i clarhídric a partir de clor i anhídrid sulfurós».

Començà fent la comparació, sota el punt de vista econòmic, dels processos clàssics de fabricació dels àcids sulfúric i clorhídric a partir processos dits de síntesi, que resulten avantatjosos sempre que cal obtenir àcids purs i concentrats, com en el cas del sulfúric per contacte, o bé es disposa de clor residual o a baix preu, el qual pot aprofitar-se econòmicament per a la fabricació d'àcid clorhídric de síntesi si altres condicions favorables ho permeten.

El procés tema de la conferència no és un procés de síntesi directa dels àcids, sinó la d'un producte intermediari, que és el clorur de sulfuril, el qual, per hidrolisi, dóna els àcids sulfúric i clorhídric.

El clorur de sulfuril, producte que presenta gran interès per les seves propietats de clorurant selectiu, està destinat a tenir una importància molt major de la que ha tingut fins ara. La seva síntesi s'activà industrialment després de la guerra, moments en els quals, per a algunes grans instal·lacions, l'excés de producció de clor revestí gran importància. La simplificació de la síntesi del clorur de sulfuril fou una de les solucions per a remeiar en part la difícil situació creada per la guerra i al mateix temps permeté que algunes instal·lacions que disposaven de clor com a producte residual i no l'aprofitaven econòmicament, poguessin resoldre el problema en benefici propi i en el de la higiene industrial i pública.

El clorur de sulfuril, que pràcticament bull a 70°, no ataca el ferro a la temperatura ordinària, de manera que permet ésser transportat fàcilment quan no és consumit dintre de la mateixa fàbrica productora. Aqueixa qualitat és de gran importància per a les instal·lacions que es troben en un lloc apartat dels centres de producció i necessiten els àcids esmentats, ja que adquirint el clorur de sulfuril per a hidrolitzar-lo a la mateixa fàbrica desapareixen els greus inconvenients de transport de bombones fràgils i productes tan corrosius.

Finalment, després d'indicar altres propietats del clorur de sulfuril, descrivi un procés industrial de transformació d'aquest en àcid clorhídric tècnicament pur i àcid sulfúric de concentració elevada.

A continuació es passà a la discussió, en la qual prengueren part els senyors Estalella, Soler Carreras, Gutiérrez, Hernàndez, Ferrer, Renart i el conferenciant, el qual s'estengué especialment sobre el caràcter d'alguns catalitzadors esmentats en el curs de la comunicació i féu comparacions amb altres casos i aplicacions.

Conferències psico-tècnico-pedagògiques per a Mestres. — Demà, dijous, a dos quarts de set del vespre, tindrà lloc, a l'«Acadèmia Barcino» (Corts, 547), la primera sessió inaugural del cicle de conferències psico-tècnico-pedagògiques, per als aspirants al Magisteri Nacional.

Els temes a descabdellar en aquesta sessió són: a) Paidologia experimental, I «El nen: la seva importància», pel pedagog i professor Mercantil, senyor Ll. Rovira i Guinart; b) «Introducció a les ciències» (amb exercicis pràctics), pel llicenciat en Ciències Químiques, senyor Francesc Webermann, i c) «Educació sensual de l'infant», pel doctor Jeroni Moragues, del Consultori Mèdico-Pedagògic de l'Institut Psicotècnic de la Generalitat.

Hi haurà instal·lada una excel·lent exposició de material escolar i treballs realitzats per nens, segons els sistemes de Montessori, Decroly i Claparède.

Atès el caire d'aquestes conferències — tan interessants com útils per als senyors mestres — el nombre de participants serà limitat, i es podran donar en grups, per separat o en la seva totalitat, els dijous i dissabtes, els dijous i diumenges o dissabtes i diumenges, el que caldrà consignar.

Els participants són pregats de portar quartilles i estilògràfiques.

MAGISTERI

**Per als mestres que perceben tres mil pessetes de s